

TEIT HÍREK

2019. JÚNIUS

A tartalomból:

ATOMERŐMŰ

- 5 Kihirdették a JETA pályázat eredményeit
- 6 Az atombiztos áramforrás

TEIT

- 8 Gondolatok a klímavédelemért
- 10 Szocsiban járt a TEIT delegációja
- 11 Kitekintő – ezúttal Gerjenbe

PAKS II.

- 12 Hat egyetem részvételével indul a Paks II. Akadémia

RHK KFT.

- 14 TETT-re készen Bábaapátiban

www.teit.hu

Atomerőművekkel a jövő szolgálatában

fotó: Hárfás Zsolt

Idén áprilisban a világ minden részéből érkeztek szakemberek az atomszakma éves seregszemléjére. Egyre több ország látja be azt, hogy az atomerőművek az ellátásbiztonsági, a versenyképességi és a klímavédelmi célok teljesítésének alapvető és nélkülözhetetlen alappillérei. Nem véletlenül választották a szervezők a XI. Nemzetközi Atomexpo mottójául az *Atomenergiával a jobb életért* szlogent.

folyt. 2. old.

TETT-re készen Bábaapátiban

A szokásoknak megfelelően sajtótájékoztató és tudományos tanácskozás is tarkította a XIX. TETT-re Kész Napot május 24-én. A Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. (RHK Kft.) és a Társadalmi Ellenőrző Tájékoztató Társulás (TETT) elmúlt években folytatott munkájának bemutatása és értékelése mellett, az ionizáló sugárzás alkalmazásairól, ezzel kapcsolatos alapismeretekről is szó volt. Természetesen ahogy az előző években, úgy idén is átadták a Gránit Díjat, a több mint száz főt megmozgató rendezvényen.

folyt. 14. old.

Atomerőművekkel a jövő szolgálatában

Folytatás az 1. oldalról

fotók: Hárfás Zsolt

Jelenleg 30 országban üzemel atomerőmű, de közel ennyi ország mutat érdeklődést az atomerőművekben termelt villamos energia iránt: tervezi atomerőmű építését, vagy már építi is az első atomerőművét annak érdekében, hogy biztosítsa a gazdaság hosszú távú fejlődését és elősegítse az emberek mindennapi életkörülményeinek javulását.

A fórumra, a tavalyi csúcstól megdöntve, 74 országból összesen több mint 4100 szakember és vendég érkezett. A résztvevő cégek száma meghaladta a hatszázötvenet. Jól érzékelhető, hogy egyre több ország és cég keresi a gazdasági és szakmai együttműködés lehetőségét a világ vezető atomenergetikai cégével, a Roszatommal. A kétnapos rendezvényen több mint 40 együttműködési megállapodást, szándéknyilatkozatot és szerződést írtak alá, köztük magyar vonatkozásúakat is.

Szergej Kirijenko, az orosz elnöki adminisztráció vezetőjének első helyettese, a Roszatom korábbi vezérigazgatója a plenáris vitát megnyitó hozzászólásában kiemelte, hogy az ENSZ fenntartható fejlődési céljaival összhangban két globális feladatot kell ma megoldani: a szegénység felszámolását és a bolygó egészségessé tételét. A legfontosabb a szükséges energiaforrások biztosítása, amelyek nélkül sem az első, sem a második célkitűzés nem valósulhat meg.

A globális kihívások megoldása során a nukleáris energia kulcsszerepet játszik, ugyanis a békés atomenergia hozzájárul a tudomány, az orvostudomány, a mezőgazdaság, az okta-

tás, az egészséges ivóvízhez való hozzáférés növeléséhez is. Alekszej Lihacsov, a Roszatom vezérigazgatója a rendezvényen kiemelte, hogy az emberi tevékenység minden területére hatással vannak a nukleáris iparág eredményei, az atomenergia békés célú alkalmazása az ENSZ fenntartható fejlődési programjának mind a 17 globális célkitűzéséhez kapcsolódik. A villamosenergia-ágazat legfontosabb globális kihívása a szén-dioxid-kibocsátás csökkentése, ennek elérésében pedig kulcsszerepe van a klímabarát atomerőművek által termelt villamos energiának.

Az Európai Bizottság képviselője kiállt az atomenergia alkalmazása mellett

Gerassimos Thomas, az Európai Bizottság Energiaügyi Főigazgatóságának főigazgató-helyettese a rendezvényen azt emelte ki, hogy az Európai Unió villamosenergia-termelésének több mint egynegyedét atomerőművek állítják elő. Az EU 2030-ra 45, 2050-re pedig 60 százalékkal kívánja csökkenteni az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását. Az atomenergia jelentősen hozzájárulhat e cél eléréséhez. Európa-szerte jelentős atomerőművi részarányra van szükség, amelyet tovább növel majd az e-mobilitás nagymértékű elterjedése.

A rendezvényen hazánk is képviseltette magát

Kovács Pál, a Paksi Atomerőmű kapacitásának fenntartásáért felelős államtitkár újságírói kérdésekre válaszolva hangsúlyozta, hogy a Paks II. projekt most lép a tervezés és a kivitelezés érdemi szakaszába. A Roszatom folyamatosan szállítja azokat a terveket, amelyek a létesítési engedély iránti kérelem benyújtásához szükségesek, ezeket a magyar követelményeknek megfelelően honosítani kell.

Kovács Pál, államtitkár

Az államtitkár továbbá kiemelte, hogy a rendezvényen jelen vannak azok a neves nemzetközi beszállító cégek is, amelyek a Roszatom hazai, illetve külföldi projektjein a fővállalkozó partnereként dolgoznak. A fő üzenet mindenhol ugyanaz: a legfontosabb, hogy biztonságos erőművek épüljenek. Ennek szellemében Pakson az európai normáknak mindenben tökéletesen megfelelő, biztonságos, versenyképes és jól üzemeltethető blokkokat kívánnak létesíteni.

Rangos díjat kapott a Paksi Atomerőmű

Az Atomexpo Awards nemzetközi pályázat keretében az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. Alkotó Energia című pályázatával a társadalmi kommunikáció kategóriájának döntőjében fődíjban részesült. Ezt a díjat olyan hatékony kommunikációs projektek megvalósításáért adják, amelyek célja, hogy a lakosság valós képet kapjon e technológiáról. A rangos díjat Kóbor György, az MVM Zrt. elnök-vezérigazgatója vette át.

Orosz-magyar vegyesvállalat alapítása

A rendezvény alkalmából Szocsi-ban vegyesvállalat alapítását célzó részletes szándéknyilatkozatot tett az MVM Zrt. és a Rusatom Service Rt., a Roszatom orosz állami atomenergetikai konszern tagvállalata. Az új vegyesvállalat létrehozásával az erőművek, beleértve az atom- és a hagyományos hőerőművek, valamint berendezéseik biztonságos működtetéséhez szükséges fejlesztési és karbantartási szolgáltatásokat kívánnak nyújtani.

Az aláírás alkalmából Kóbor György, az MVM elnök-vezérigazgatója hangsúlyozta: a két vállalat az elmúlt években erőművi fejlesztések és karbantartások terén szerzett szakmai tapasztalatokat egymásról, a vegyesvállalat születésével új lehetőségek nyílnak nem csupán Magyarországon, hanem más országok piacán is.

A rendezvény keretében a Ruszatom Nemzetközi Hálózat és a Dunaújvárosi Egyetem is együttműködési szándéknyilatkozatot írt alá. A megállapodás révén például lehetőség nyílik a két fél együttműködésére a jövőbeli közös projektekben a tudományos képzés terén.

Az Atomexpo legfőbb üzenete a világnak, hogy a globális klímavédelmi, ellátásbiztonsági és nemzeti versenyképességi célok elérése érdekében, illetve az energiaszegénység elleni küzdelemben elengedhetetlen az egyes országok esetében az atomerőművek részarányának jelentős növelése a megújuló energiaforrások egyidejű fejlesztésével. Magyarország a kitűzött globális célok elérését támogatja a Paks II. projekt megvalósításával, együtt haladva a világ többi, a jövő energetikai kérdéseiről racionálisan döntő országával. Hazánk számára ez alapvető nemzeti érdek!

Hárfás Zsolt

VÁROS NAPJA PAKSON

Várossá válásának negyvenedik évfordulóját ünnepelte Paks, aminek tiszteletére a Város hete címmel indított több napos programot. A rendezvény legkiemelkedőbb eseménye a Város napja volt, amely a helyi egyesületek, civil szervezetek, intézmények felvonulásával kezdődött. A harmadik éve megrendezendő felvonulást idén is az Atomenergetikai Múzeum vezette az Urál járművel az Erzsébet Nagy Szállodától a Táncsics parkig, ahol látványos fizikakísérletekkel, valamint az Urál rakodóterében virtuális sétával várták az érdeklődőket.

fotó: Jubász Luca

Emlék a múltnak, iránymutatás a jövőnek

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. számára fontos a hagyományőrzés, ezért is tartotta jó kezdeményezésnek a tisztelgést egy hajdani település emlékére és karolta fel az emlékmű állítás gondolatát. A szoboravatásra Dunaszentbenedek és Uszód között az egykori falu helyén került sor, amely a Paksi Atomerőmű és a két település összefogásában jött létre.

fotó: Pach Ferenc

Az atomerőműben dolgozó Nemes Imre nemcsak a fizikában jártas, hanem hobbjai között a családfakutatás is meghatározó szerepet tölt be életében. Őseit kutatva jutott el az egykori Kara településhez, amely Uszód és Dunaszentbenedek között terült el hajdanán. Az itt élők a történelem során a kuruc-labanc időszak áldozatául estek és kellett új otthont találniuk: volt, aki Uszódra, volt, aki Dunaszentbenedekre származott el, de sokan kezdtek életet még távolabb. Nemes Imre fontosnak tartotta, hogy az egykor Karán élőkre megemlékezzenek, és az erre járókat egy szobor emlékeztesse: Valaha itt egy település lakói élték mindennapjaikat. Dr. Kovács Antal, a Paksi Atomerőmű kommunikációs igazgatója a szoboravatón kiemelte: „A jövőt csak a múlt megfelelő ismeretében lehet építeni. A térség nagy beruházás előtt áll, amely ismét összekötheti a régió településeit: nemcsak a múltban, hanem a jelenben is. Az atomerőmű minden olyan dolgot fontosnak tart, ami segíti az embereket az emlékek megőrzésében és egyben közösséget is épít. Fontos, hogy az itt élők ne csak egy ipari létesítményként tekintsenek az atomerőműre, hanem lássák az ott dolgozók sokszínűségét és értékét.” A szobor állítás ötlete a Reaktorfizikai Osztály fizikusától, Nemes Imrétől ered, aki nemcsak a reaktorokhoz ért, hanem igazi reneszánsz emberként több területen remekel és kutatja múltját. A kommunikációs igazgató fontosnak tartja kiemelni, hogy az atomerőműben sokoldalú emberek is dolgoznak, akik számára fontos értékeik őrzése és őseik tisztelete.

Somodi-Solymos Eszter

GYERMEKEK ÉS CSALÁDOK NAPJA 2019

Színes programokkal várták a családokat május 25-én, szombaton a Paksi Atomerőmű és Paks Város Önkormányzata közös szervezésében tartott Gyermek és Családok Napján. Az Atomerőmű Sportegyesület sporttelepén a kalandos játékok (légvárak, trambulín, dodzsem), sportprogramok, míg a sportcsarnok melletti zöldövezeti területen többek között kézműves-kirakodóvásár, állatsimogató, katasztrófavédelmi bemutató, kutyás játszóház programjai közül lehetett választani. A rendezvény ideje alatt a városban kisvonatok közlekedtek.

fotó: Babai István

Kihirdették a pályázat eredményeit

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. által létrehozott és a Miniszterelnökség által támogatott Jövők Energiája Térségfejlesztési Alapítvány kuratóriuma 2019. április 30-án, Dusnokon tartotta ülését.

fotó: Pach Ferenc

A Jövők Energiája Térségfejlesztési Alapítvány (JETA) 2011-ben jött létre, célja az atomerőmű körüli kedvezményezett területeken a felzárkóztatás, az életminőség-emelés segítése. Az érintettség körét a Paksi, a Kalocsai, a Tolnai járás egészét, valamint a Szekszárdi járás egy részét magába foglaló 47 település alkotja. Az alapítvány már 9 éve dolgozik a térségben, jogszerűen, átlátható módon, a nyilvánosság teljes körű biztosításával és közmegegyezéssel. Az alapítvány fő támogatója 2015 óta a Miniszterelnökség. 2018-ban a JETA ismét pályázatot nyújtott be térségfejlesztési támogatásra a Miniszterelnökséghez, 3 milliárd forint összegre. A pályázat szakmai programjában bemutatásra kerültek a fejlesztési célok, amelyek a korábbiaknál szorosabban illeszkednek a Paksra tervezett új atomerőműblokkok előkészítési és létesítési programjához. Prioritást élveznek a térségi és települési szolgáltatási infrastruktúrafejlesztésre irányuló projektek. Az alapítvány pályázata pozitív elbírálásban részesült. Támogatási szerződést Süli János, a Paksi Atomerőmű bővítéséért felelős tárca nélküli miniszter és Gulyás Gergely a Miniszterelnökséget irányító miniszter látta el kezéjével. A kuratóriumi

ülés napirendjei között szerepelt az önkormányzatok számára kiírt, csaknem 2 milliárd forint összegértékű első pályázati forduló nyertes pályázatainak kihirdetése, az érintett körzet polgármestereinek jelenlétében. Az alapítványhoz 155 pályázat érkezett be, amelyek közül a kuratórium 139-et részesített támogatásban. Ennek keretében lehetőség nyílik 16 gyermekintézmény, 14 művelődési ház, tájház és sportlétesítmény felújítására. A szekszárdi és a kalocsai kórház komoly eszközbeszerzéseket tud végrehajtani. 16 településen járda- és kerékpárút felújítási programok indulhatnak, 6 településen új szálláshelyek létesülnek. Az alapítvány támogat 39 települési nagyrendezvényt (falunapok, fesztiválok), továbbá a helyi fejlesztések előkészítését szolgáló 24 tervezési munkát. A nyertes pályázatok között szerepel orvosi rendelők felújítása, kommunális gépek beszerzése, megújuló energiák alkalmazása, egyházi ingatlanok, temetők és ravatalozók felújítása, de még új mozi létesítése is. A kuratóriumi ülésen közzétételre került a második forduló pályázati felhívás is 1 milliárd forint támogatási összeggel. A kedvezményezett települések önkormányzatai pályázhatnak a

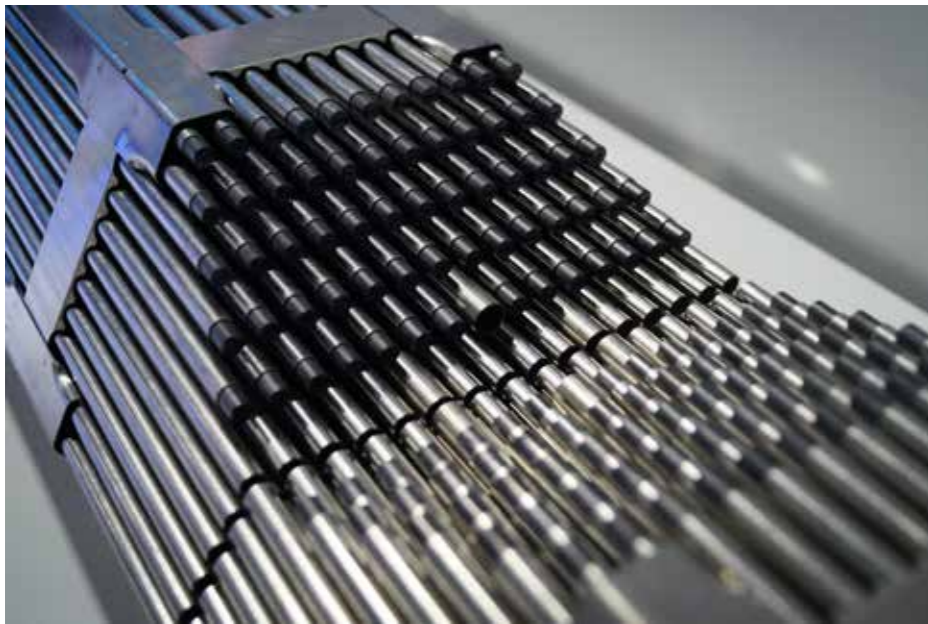
már megvalósítás alatt álló, nagyobb léptékű pályázataik önrészenek részleges kiváltására, továbbá az életminőség és az életbiztonság emelését szolgáló programokra. Támogatási lehetőség nyílik a közösségi épületek energiaracionalizálására és a helyi építészeti értékek megőrzésére, valamint a szolgáltatási infrastruktúra elemek terveinek, megvalósíthatósági tanulmányainak elkészítési támogatására. Egy önkormányzat 3 pályázatot nyújthat be. Továbbra is magasak a pályázati intenzitási szintek, azaz nagyon kevés önrészt kell vállalniuk az önkormányzatoknak a megpályázott projekteikhez. A pályázatok beadási határideje 2019. június 28. A Jövők Energiája Térségfejlesztési Alapítványhoz kapcsolódó információk, így a nyertes pályázatok listája és az új pályázati felhívás is megtalálható a www.jovonkenergiaja.hu oldalon.

Az atombiztos áramforrás

Természetesnek vesszük, hogy az otthonunkban a hűtő hűt, a tévé és a számítógép működik, fel tudjuk tölteni a telefonjainkat, az üzemek termelnek, este pedig van közvilágítás. Ezekhez azonban jelentős mennyiségű villamos energiára van szükség, amelyet meg is kell tudni termelni, hiszen az „áram nem a konnektorból” jön. Tavaly a világ atomerőművei 2724 TWh villamos energiát termeltek, ami az összes termelés közel 10 százalékát biztosította. Ez a mennyiség Magyarország éves áramfogyasztásának csaknem hatvanszorosa!

A fejlődéshez minden fejlett és fejlődő országban egyre több villamos energiára van szükség, emellett pedig a klímavédelmi, ellátásbiztonsági és versenyképességi követelményeket is teljesíteni kell. Egyre több ország ismeri fel azt, hogy a céloknak is megfelelően, nagy mennyiségben, télen-nyáron, éjjel-nappal, a nap 24 órájában villamos energiát csak és kizárólag atomerőművekkel lehet termelni. Ma világszerte 452 blokk üzemel, 54 épül, csak az idén összeségében 13 új egység kezd meg a működését, a jövőben pedig mintegy 500 új blokk építése várható. Látnunk kell, hogy az urán egy olyan speciális energiahordozó, amelynek az energiasűrűsége egyetlen, ma használatban lévő energiaforráshoz sem mérhető. Egy kilogrammnyi, azaz az atomerőművekben használt átlagos dúsított uránpasztilla felhasználásával 444 000 kWh villamos

energia termelhető, amely révén több mint 200 hazai háztartás éves fogyasztása biztosítható. Ugyanezt a mennyiségű villamos energiát például csak mintegy 110 tonna szén, vagy 220 tonna fa elégetésével lehetne előállítani. Mindez az urán roppant nagy energiasűrűségét, gazdaságosságát és klímavédelem szempontjából való megkerülhetlenségét igazolja.

Uránból bőven van

Kétségtelenül fontos kérdés, hogy az atomerőművek működtetéséhez szükséges uránkészletek meddig állnak az emberiség rendelkezésére. A mértékadó szakmai szervezetek által tavaly decemberben bemutatott Urán 2018: források, termelés és kereslet című kiadvány részletesen leírja az ipárral kapcsolatos aktuális statisztikákat, beleértve a 41 urántermelő- és fogyasztó ország adatait. A kiadvány szerint 2017. január 1-jén

a világon a gazdaságosan (<130 USD/kgU) kitermelhető urán mennyisége közel 6,14 millió tonna volt, amely 7,4 százalékkal volt magasabb a 2015. évi értéknél. A legnagyobb forrással Ausztrália (30%), Kazahsztán (14%), valamint Oroszország és Kanada (8-8%) rendelkezik. E négy országban található a gazdaságosan kitermelhető uránmennyiség mintegy 60 százaléka. Ugyanakkor a kutatások szerint 260 USD/kgU kitermelési árig további készletek is rendelkezésre állnak, így e készletekkel is számolva az emberiség már közel 8 millió tonna uránnal rendelkezik. Vannak elképzelések a tengerekben is fellelhető urán kinyerésére, de ez a lehetőség jelenleg messze áll a realitástól, noha gyakorlatilag korlátlan forrást jelentene.

Jelen pillanatban ugyan az Amerikai Egyesült Államokban üzemel a legtöbb atomerőművi blokk, szám szerint 98, de uránból az ország importra szorul. 2017-ben például az üzemanyagként szolgáló urán 93 százalékát külföldi országokból, például Kanadából (35%), Ausztráliából (20%) és Oroszországból (18%) szerezte be. Mindez azt mutatja, hogy az urán piaci termék, így az USA szükségletei több rendelkezésre álló forrásból is kielégíthetőek.

A jelenlegi energiaárak mellett gazdaságosan kitermelhető forrásnagyságot (6,14 millió tonna urán), a nyitott üzemanyagciklust és az éves, 65 000 tonna uránfelhasználást feltevezve 95 évig áll még rendelkezésre urán. A fent említett további készletekkel pedig csaknem 123 évig. Zárt üzemanyagciklus esetén több

száz, gyorsneutronos reaktorokat is alkalmazó rendszer esetén viszont több ezer évre növekedhet ez az időtartam.

Mérföldkő az üzemanyagciklus zárása

A globális atomenergetikában a következő jelentős mérföldkő a nukleáris üzemanyagciklus zárása, hiszen segíti a termikus neutronokkal működő reaktorok – ilyenek a paksiak is – kiegészített fűtőelemeinek újrahasznosítását, jelentősen csökkentve a végleges elhelyezést igénylő nagy aktivitású hulladék mennyiségét. Ennek eredményeképpen környezetvédelmi szempontból biztonságosabbá válik az atomenergia és annak társadalmi elfogadottsága is tovább növekszik. Mindez azt is jelenti, hogy az atomenergetikai ipar a kiegészített fűtőelemekre nem hulladékként tekint, hanem mint potenciális új üzemanyagra. Az üzemanyagciklus zárásának alapvető kulcsa a gyorsneutronos reaktorok alkalmazása. Oroszország az ilyen technológiák vonatkozásában több évtizedes üzemeltetési tapasztalattal és fejlesztésekkel rendelkezik, és a világ egyetlen országaként üzemeltet kereskedelmi üzemben gyorsneutronos blokkokat. A Belojarszki Atomerőműben már 1980 óta működik a BN-600, valamint 2016 októberében üzembebiztosított a legújabb BN-800 típusú gyorsneutronos blokk is.

Üzemanyaggyártás és -szállítás

Az ellátásbiztonság szempontjából nagyon lényeges kérdés az is, hogy mely országok rendelkeznek üzemanyaggyártó kapacitásokkal. A nukleáris fűtőelemek gyártásában az iparilag fejlett, politikailag stabil és egyértelműen megbízható országok (USA, Oroszország, Japán, Franciaország stb.) dominálnak. A legfontosabb üzemanyaggyártók az atomerőművel rendelkező országokban működnek, így azok többségében a saját reaktoraikat látják el friss

üzemanyaggal. Ugyanakkor az üzemanyagpiacon érezhetően erősödik a verseny, azaz a legtöbb üzemanyag-típus esetében jelenleg már több gyártóról beszélhetünk. A nyugati üzemanyaggyártók az orosz típusú VVER típusú reaktorok számára kívánnak friss üzemanyagot gyártani, miközben az orosz fél jelentős fejlesztéseket hajt végre annak érdekében, hogy nyugati típusú blokkok számára is tudjon üzemanyagot szállítani, azaz a nukleáris üzemanyag-szállítás is piaci alapon működik.

A friss atomerőművi üzemanyag egyszerűen szállítható közúton, vasúton, hajón, de akár repülőgépen is. Az atomerőművek – a gázerőművektől eltérően – kevésbé érzékenyek az üzemanyagra. Az atomerőművi üzemanyag árának 50 százalékos emelkedése a termelési egységköltséget csupán 5 százalékkal emelné meg. Ezzel szemben a gázár 50 százalékos emelkedése esetén a gázerőművek egységköltsége akár 35 százalékkal is emelkedhet.

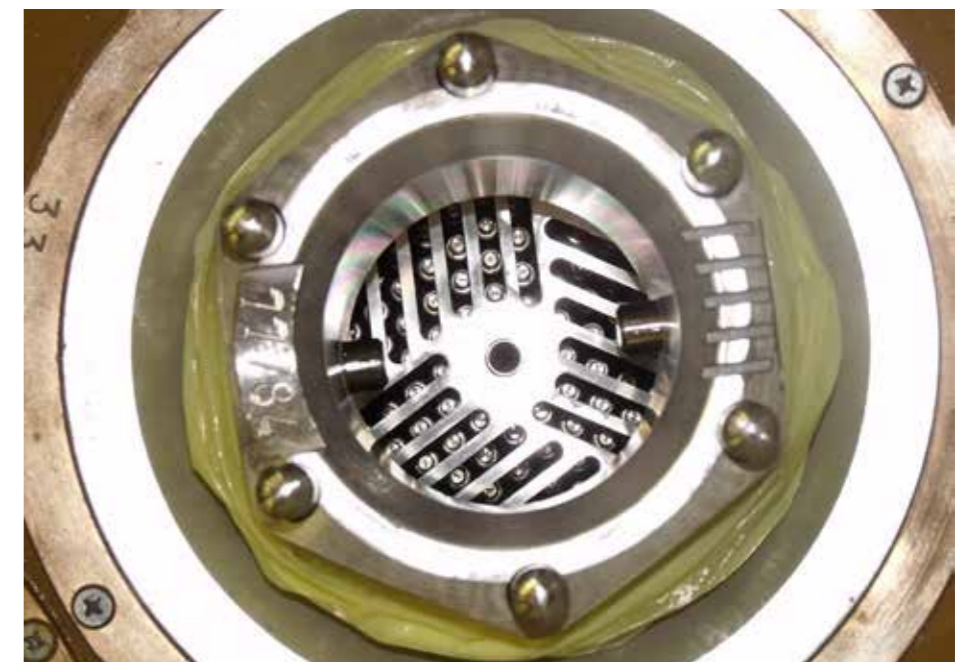
Üzemanyag-függőségről nincs szó

Üzemanyag-függőségről eleve nem lehet beszélni, hiszen a nukleáris

üzemanyag stratégiai készletezése egyszerűen és kis költséggel akár több évre is megoldható. A hatalmas energiasűrűség miatt egy 2-3 éves készlet akár egy nagyobb teremben elfér. A Paksi Atomerőmű jelenleg is két éves, folyamatos üzemelésre elegendő tartalékkal rendelkezik, több évtizedes üzem pedig cáfolja az állítólagos üzemanyag-függőséget, hiszen a hazai termelés felét biztosító erőmű kapcsolója magyar és nem külföldi kézben van. Az atomerőmű által megtermelt villamos energia pedig hazainak minősül.

Egy adott nemzet energiapolitikájának egyik legfontosabb pillére az energetikai ellátásbiztonság, és ez az atomerőművek esetében maximálisan garantálható. A megfelelő nagyságú uránkészletek rendelkezésre állnak, a szigorú minőségi követelményeknek megfelelő üzemanyag több helyről beszerezhető, a stratégiai készletezés pedig sem műszaki, sem pénzügyi oldalról nem okoz gondot, és így elkerülhető egy esetleges szállítási nehézség miatt bekövetkező termelés kiesés.

Hárfás Zsolt

Friss üzemanyag a Paksi Atomerőmű tárolójában
fotók: Hárfás Zsolt

Gondolatok a klímavédelemért

Idén áprilisban tartotta két napos találkozóját az Európai Nukleáris Energia Fórum (ENEF), amelyet az Európai Bizottság hozott létre annak érdekében, hogy az atomenergetika jelenével, jövőjével foglalkozó szakmai és civil szervezetek megoszthassák gondolataikat. A fórumnak rendkívül fontos szerepe van, hiszen a nukleáris iparban érintettek az Európai Unió (EU) döntés hozatali szintjére juttathatják el véleményeiket, ezáltal kiváló lehetőség nyílik arra, hogy azokat beépítsék a későbbi eljárásokba, irányművekké és ajánlásokba.

fotók: Pach Ferenc

A Prágában megtartott fórum egyik fő témája az atomerőművek üzemidő-hosszabbítása és a társadalom ezzel kapcsolatos véleménye volt. A rendezvényen Dohóczki Csaba, a Nukleáris Létesítmények közelében levő Európai Önkormányzatok Csoportjának (GMF) alelnöke is részt vett, aki nemcsak a magyarok véleményét képviselte, hanem annak a 14 országét is, akik a GMF szervezet tagjai. A fórumon az alelnök előadást tartott, amelynek keretében elmondta, hogy a társadalom döntő többsége támogatja az üzemidő-hosszabbítást, ugyanis tudják, hogy az érintett országok ellátásbiztonsága az atomerőművek nélkül bizonytalan lenne, valamint ezek a létesítmények a régió számára

munkalehetőséget és az adott ország gazdaságának motorját is jelentik. Az emberek csak abban az esetben támogatják az üzemidő-hosszabbítást, ha az atomerőműveket üzemeltetők számára továbbra is a nukleáris biztonság elsőrendűségét tartják a legfontosabbnak. Az üzemeltetők felelősen állnak ehhez a kérdéshez, ezért a biztonság növelésére nagyon sok időt és energiát fordítanak. A szakemberek és civil szervezetek is egyetértettek abban, hogy a lakosság elfogadottsága nélkül nem lehet sem hosszabbításról, sem új atomerőművek építéséről beszélni. A villamosenergia-fogyasztás növekedése és az ellátásbiztonság garantálásának kérdése is azt mutatja, hogy önmagában az üzemidő-

hosszabbítás nem ad végleges megoldást egy ország villamosenergia-ellátása tekintetében, szükség van az új blokkok építésére, ezáltal biztosítva a jövőben is a megfelelő mennyiségű hazai termelésű áram rendelkezésre állását.

Az atomerőművek társadalmi elfogadottsága magas a létesítmény környezetében. Az erőműben dolgozók munkájuk alapján, családtagjaik pedig a számukra szervezett programoknak köszönhetően rendelkeznek megfelelő mennyiségű információval annak érdekében, hogy bizalmuk legyen az atomenergetikában. Az ország más részeibe nehezebb eljuttatni a megfelelő ismereteket az atomerőművekről, azonban ehhez nagy segítséget nyújthat

például az Atomenergetikai Múzeum munkássága és kitelepülései. Kiemelkedően fontos az emberek közvetlen benyomása, ezért is büszke rá a Paksi Atomerőmű, hogy látogatóik a személyes tapasztalat után gyakran nyilatkozzák azt, hogy a látottak és a hallottak teljesen megnyugtatták őket és egyértelműen pozitív benyomással távoznak. Ugyanis az üzemlátogatás alatt az erőmű fő technológiai berendezéseit szemügyre véve az emberek megtapasztalják azt, hogy nincs misztikum és titok: az atomerőmű az előírásokat betartva, a hatóság folyamatos ellenőrzése mellett biztonságosan termeli az áramot. Az atomerőműveket üzemeltetők számára ezért is fontos szempont a látogatók fogadása, és tájékoztatása, hiszen az a céljuk, hogy mindenki reális képet kapjon az atomenergetikáról és ne kezeljék azt fenntartásokkal.

Az ENEF ülés során kardinális kérdés volt a klímaváltozás. A szakemberek rámutattak arra, hogy az EU által 2050-ig meghatározott klímavédelmi célok elérése érdekében az atomerőművekre szükség van! Ugyan vannak olyan országok, ahol a megújulók tekintetében jobbak a lehetőségek, de egyes országok, ezen a területen szűkös adottságokkal rendelkeznek. Nemcsak az atomenergetikában érintettek voltak jelen a fórumon, hanem a megújulók területéről is többen képviseltették magukat, akik szerint a következő évtizedekben a klímavédelmi kérdést és a jövő villamosenergia-igényét a megújulók meg fogják tudni oldani. Ugyanakkor a résztvevők ebben a kérdésben két részre szakadtak, hiszen ezzel szemben sokan tudják azt, hogy a megújulók tényleges költségei mellett ez az opció egyáltalán nem gazdaságos megoldás, továbbá az is tény, hogy az időjárásfüggő megújulók nem képesek helyettesíteni az atomerőművek által megtermelt energia mennyiséget. Azok az országok, akik az elmúlt évek-

ben atomerőműveket állítottak le és a megújulóakra fektették a fő hangsúlyt – mint pl.: Németország – ott nem lehet megfelelő mértékben csökkenteni a szén-dioxid kibocsátást. Ugyanis az atomerőművek helyett tulajdonképpen fosszilis források, gázerőművek lépnek be a rendszerbe. Továbbá érdekes képet fest, hogy az import áram olyan országokból érkezik, ahol atomerőmű is üzemel. A megújulókat elsődleges megoldásként kezelők optimisták az ipari léptékű villamosenergia-tárolást illetően, azt feltételezik, hogy erre a problémára hamarosan megoldást találnak. A feltételezés ellenére, most az mutatkozik, hogy a megújuló energiaforrások nem elegendők az alaperőművek helyettesítésére. A szakemberek nagy része azt gondolja, hogy a megújulóakra is szükség van, hiszen az atomenergia és a megújulók nem egymást kizáró technológiák, hanem egymás kiegészítői. Ugyanakkor minden országnak meg kell találnia a számára optimális megújulós részarányt a földrajzi adottságok és a valós költségek figyelembevételével.

A fórum szervezői előtérbe helyezték az aktív részvételt, így az előadásokat követően munkacsoportokat hoztak létre és annak keretében osztották meg gondolataikat egymással. Az előadók eközben a csoportokat látogatva hallgatták meg a felvetett kér-

déseket, ötleteket és problémákat, majd a plenáris ülésen beszámoltak tapasztalataikról. Az összegzésekből egyértelműen körvonalazódott, hogy a többség szerint hosszútávon szükség van az atomenergetikára. A civil szervezetek beszámolóí és észrevételei pedig arra világítottak rá a nukleáris területen dolgozóknak, hogy a kommunikációt folyamatosan fejleszteniük kell, hogy a kapcsolat a lakosság és az atomerőművek között erősödjön.

Az ENEF tapasztalata is azt mutatja, hogy a megújulók részarányát növelni kell, de az atomenergetikának meghatározó szerepe lesz a jövőben is. Létre kell hoznia tehát minden országnak a megfelelő energiamixet. Ugyanis minden nemzet számára fontos, hogy ne érkezzünk el egy olyan pontra, ahonnan már nem lehet mit tenni a környezetünk megóvása érdekében. Az Európai Unió szakemberei is azt mondják: Atomerőművek nélkül a klímaváltozást nem lehet megállítani. A szén-dioxid kibocsátás szempontjából Európa nem az elsők között szerepel, de az innováció és a technológia területén élen kell járni, hiszen a szaktudás színvonala és jelenléte kiemelkedően nagy a kontinensen – jegyezte meg Dohóczki Csaba, aki azt is hangsúlyozta, hogy az atomerőművek leállítása nem megoldás.

Somodi-Solymos Eszter

Szocsiban járt a TEIT delegációja

Április 15-én nyitotta meg kapuját a XI. Atomexpo Szocsiban. A nukleáris szakma legnagyobb nemzetközi eseményén a kiállító partnerekkel köthető kapcsolatokon túl, az atomenergetikában érintett felek tartottak kerekasztal-beszélgetéseket és előadásokat. A nukleáris technológia egy jobb életért kulcsmondat-tal útjára indított rendezvény tematikája a fenntartható fejlődés köré szerveződött.

A rendezvény alatt számos szerződés került megkötésre, többek között a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás (TEIT) és az orosz társszervezet közötti megállapodást is megerősítették. A társulást dr. Bálint József elnök és Gáncs István alelnök képviselte a kétnapos rendezvényen. A fórum második napján megújított határozatlan idejű szerződés nem tartalmaz új elemeket, hanem kiegészítésre került a TEIT szándékával arra vonatkozóan, hogy az orosz társszervezetet a Nukleáris Létésítmények közelében levő Európai Önkormányzatok Csoportjának szervezetébe (GMF) szeretnék delegálni. Ennek apropóját adta az orosz társszervezet vezetőjének, Svetlana Churilova Nemzetközi Atomenergia Ügynökség székházában tartott tavalyi előadása, amely nemzetközi szinten is nagyon jó fogadtatásban részesült. A TEIT úgy gondolja, hogy

az orosz társszervezetnek ott a helye a GMF-ben, hiszen aki Magyarországon szeretne atomerőművet építeni és nemzetközileg is elismert a nukleáris szakmában, annak feltétlenül képviseltetnie kell magát az európai szervezetben. Bár a GMF-be történő belépés hosszabb időt vesz igénybe, de a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás tagjai abban bíznak, hogy még idén teljeskörű taggá válhat az orosz fél is. Dr. Bálint József kiemelte: a GMF munkáját sokban segítheti az oroszok tapasztalata, hiszen az atomenergetika békés célú felhasználás területén széles körben szerzett szaktudásuk és a kutatás-fejlesztés területén végzett komoly munkájuk vitathatatlan. Folyamatosan építik az atomerőműveket nemcsak Oroszországban, hanem Európa, és Ázsia több országában is. Az erőmű építések során szerzett tapasztalatuk, továbbá a nukleáris létesít-

mények körüli település fejlesztésben kialakított szemléletük más régiók számára is hasznos és iránymutató lehet. Továbbá magasszintű munkát végeznek a társadalmi együttműködés területén is.

Az ünnepélyes szerződés aláírását követően a TEIT delegációja átadta ajándékát Svetlana Churilovának, amely egy tengelici kézműves munkáját dicséri. A gyöngyökből fűzött ékszereket díszdobozban vehette át az orosz társszervezet vezetője.

Somodi-Solymos Eszter

KITEKINTŐ - EZÚTTAL GERJENBE

A település, amely minden évben otthont ad a rocknak

Gerjenben hosszú évek óta a rocké a főszerep. Idén júniusban XI. alkalommal rendezték meg a Duna-Rock Találkozót. A hagyományokhoz hűen motorok, Trabantok és Wartburgok felvonulása egészítette ki a háromnapos rendezvény zenei felhozatalát.

A látogatókat két színpadon is koncertek sora várta, számos hazai rock együttesel: fellépett például a Road zenekar, a Mudfield, az Alvin és a Mókusok és a Guns N'Roses hangulatát megidéző Reckless Roses. A fesztivál csúcspontja tagadhatatlanul a szombat esti Tankcsapda koncert volt. A találkozó során a cross pályát használók verték fel az út porát, valamint a driftelő autók hangja jelezte nemcsak a zene van kiemelt szerepben, hanem a kerekekkel érkezők is. A több napra látogatókat sátorozási lehetőség, zuhanyozó, és büfé is várta, így a rockzene rajongói számára minden adott volt a jó hangulathoz. A Duna-Rock Találkozó Gerjen legnagyobb rendezvénye, amely átlagosan három-ezer főt vonz a településre. Gerjen számára kiemelt jelentősége van a közösségi programoknak, hiszen az összetartozást folyamatosan erősíteni szükséges a lakosságban - hangsúlyozta a rendezvényen Romhányi Károly, a település polgármestere.

Fejlődő egészségügy

A község nagy tervekkel rendelkezik a jövőt illetően. Az idei év legnagyobb fejlesztése a májusban átadott Egészségház volt, amelynek köszönhetően az egészségügyi szolgáltatások egy helyen lesznek elérhetők megújult, modern környezetben. A beruházás jelentős részét a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program tette lehetővé, de az eszközök beszerzését a

Jövők Energiája Térségfejlesztési Alapítvány (JETA) által nyújtott pályázati forrás biztosította. Az orvosi ellátásokat korábban csak több helyszínen tudták igénybe venni a gerjeniek, de a fejlesztésnek köszönhetően egy épületbe került a házi orvosi ellátás, a fogászat, a védőnői szolgáltatás és az orvosi ügyelet is. Romhányi Károly kiemelte: településük számára fontos volt az egészségügyi szolgáltatások színvonalának emelése, továbbá a Paks II. beruházás ugyancsak indokolt szolgáltatott ennek az előremutató intézkedésnek.

Energikus tervek a jövőben

Fontos beruházásokhoz nyert támogatást Gerjen az áprilisban közzétett Jövők Energiája Térségfejlesztési Alapítvány pályázati eredményei között. Az elnyert forrás egy része a Gerjeni Lovasnapok megszervezésére nyújt fedezetet, továbbá új játszótér alakítanak majd ki közel 25 millió forintból. A településen sok helyen okoz problémát a vízvezetés, így az a közel 5 millió forint, amelyet a csapadékvíz elvezetésének megtervezésére nyertek el nagy segítség lesz annak mielőbbi megoldására. A Tájház első ütemére beadott pályázatuk is pozitív elbírálásban részesült a JETA-nál, így közel 20 millió forintból kezdenek el terveiket megvalósítani - jegyezte meg Gerjen polgármestere.

Jövőbe mutató

A település folyamatosan keresi azokat a lehetőségeket, amelyekkel a modern világ kihívásainak is meg tud felelni, így kifejezetten örült annak az együttműködési megállapodásnak, amelyet májusban írhattak alá Oroszországban. Másik három településsel közösen vállalja, hogy tapasztalatcserével és közös munkával segítik egymást az Okos település projekt keretében.

fotók: Pach Ferenc

Hat egyetem részvételével indul a Paks II. Akadémia

A Paks II. Zrt. számára nagyon fontos a magasan képzett munkaerő, éppen ezért hívta életre a Paks II. Akadémiát. Ennek keretében atomerőművi üzemeltetési szakmérnök elnevezésű felsőfokú továbbképzés indul hat egyetemen.

A régióban működő egyetemek – köztük a dunaiújvárosi – is csatlakoztak a Paks II. Akadémia programhoz

A jól képzett szakemberek iránt mindenhol nagy a kereslet, így van ez a nukleáris iparban is. A Paks II. Zrt. számára nagyon fontos a magasan képzett munkaerő, éppen ezért hívta életre a Paks II. Akadémiát, amely színvonalas képzési programot kínál

az egyetemi hallgatóknak. Az atomerőművi üzemeltetési szakmérnök szakirányú továbbképzési szakhat egyetemen indul el. A Paks II. Zrt. anyagi támogatásának köszönhetően a hallgatók a szerződéses létszámkeretet figyelembe véve térítésmentesen

végezhetik el a képzést, s válhatnak atomerőművi üzemeltetési szakmérnökké. A levelező rendszerű, két féléves képzés 2019 szeptemberében indul a Paks II. Akadémia programban résztvevő egyetemeken.

A Paks II. Zrt. partnere a programban a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a Pécsi Tudományegyetem, a Debreceni Egyetem, a Pannon Egyetem, a Miskolci Egyetem és a Dunaiújvárosi Egyetem, amelyek a tananyag kidolgozásában is fontos szerepet vállaltak. A Paks II. Atomerőmű Zrt. az anyagi támogatáson felül jelentős szakmai segítséget is nyújt az intézményeknek.

A képzési program létrejöttében együttműködő hat egyetem közül elsőként a Pécsi Tudományegyetemmel írta alá a képzés indítását lehetővé tevő támogatási szerződést a Paks II. Zrt. képviselőjében Lenkei István vezérigazgató és Mittler István kom-

munikációs igazgató, majd sorra rákérültek az aláírások a többi műszaki képzőhellyel született kontraktusokra is.

A szakirányú továbbképzés két féléve alatt a hallgatók a gyakorlatban jól alkalmazható tudást kaphatnak az energiaipar ezen szegmenséből: alapszintű ismeretekkel gazdagodhatnak az atomerőmű technológiai részleteiről, az üzemeltetés folyamatáról, a nukleáris biztonság alapjairól, az atomerőmű biztonságos működéséről.

Az atomerőművi üzemeltetési szakmérnök képzést elvégző szakemberek megalapozhatják jövőjüket egy olyan iparágban, amely a következő évtize-

dekben kiemelt szerepet tölt be úgy a hazai, mint a nemzetközi energiaszektorban.

A Paks II. Zrt. a projekt építési fázisában és az üzemeltetés szakaszában egyaránt számít a szakirányú végzettséggel rendelkező fiatalokra. Azokat, akik sikeresen elvégzik a képzést és a felvételi elvárásokat is teljesítik, kiszámítható, stabil munkahely, életpálya várja, hiszen a blokkok tervezett üzemideje 60 év.

Mittler István arról tájékoztató, hogy az egyetemeket segítik a képzés népszerűsítésében, biztosítják az ehhez szükséges kommunikációs, tájékoztató anyagokat. A Paks II. Atom-

erőmű Zrt. kommunikációs igazgatója azt is elmondta, hogy bíznak abban, hogy sok lesz a jelentkező, így minden egyetemen elindul 2019 őszén a képzés. Száz hallgató részvételével kalkulált a projekt cég az első két félévre vonatkozóan, de a terv az, hogy a Paks II. Akadémia a következő tanévekben is folytatódik.

A szakirányú továbbképzésre a választott intézmény felvételi rendje szerint lehet jelentkezni. A jelentkezéssel kapcsolatos információk és határidők, valamint a jelentkezési lap a választott felsőoktatási intézmény honlapján érhetők el.

Tudományos örökség és új megoldások a fizikaversenyen

Negyedik alkalommal rendezte meg az Atomenergetikai Múzeum a Teller Ede vetélkedőt. A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás (TEIT) településeinek általános iskolái számára szervezett verseny fizikaismeretekre és a múzeum kiállításának anyagára egyaránt épít. A vetélkedő idén a tudományos örökség megőrzését helyezte középpontba.

fotó: Juhász Luca

Az intézmény edukációs programjába jól illeszkedik a fizikaverseny, amely kiegészíti, egyben pedig lezárja a tanév teljes időszakában zajló kihelyezett fizikaórákat, valamint hangsúlyt helyez a múzeumi gyűjtemény megismerésére is. Az elmúlt évtizedek tudományos eredményeit kiemelve idén a vetélkedő tematikája is kapcsolódik a múzeum értékőrző tevékenységéhez.

A környék 8 iskolájából, 4 településről érkező 3 fős csapatok az előzetesen elkészített videoanyagukat mutatták be a verseny első szakaszában. Öveges József professzor, a ter-

mészettudományos ismeretterjesztés hazai – talán legismertebb – alakjának munkáit, kísérleteit gondolták újra a diákok videoformátumban. A legjobb az atomerőmű hivatalos csatornáin is megtekinthetők lesznek. A mechanikai és hőtani témájú, valamint elektromosságtannal és atomfizikával kapcsolatos számítási feladatok után a fizika tantárgyhoz kapcsolható tesztek vártak a diákokra, amelyek jelenségek magyarázatára irányultak, de kitértek a múzeumi fizikaórán látottakra is. Tóth Pál fizikatanár látványos kísérletekkel oldotta a verseny feszültségét.

Az eredményeket összesítve a zsűritagok méltatták a résztvevők felkészültségét. A vetélkedőt végül a Paks Vák Bottyán Gimnázium iskola diákjai nyerték: Horváth Kamilla, Jantner Enikő, Otterbein Petra. Az első három helyezett csapat lehetőséget kap az Ifjú fizikusok táborában való részvételre június második felében.

Az Atomenergetikai Múzeum a természettudományokkal összefüggő, élményközpontú ismeretátadást kiemelten kezeli, ennek jegyében állította össze múzeumpedagógiai programját is. Mindez nagyban hozzájárul a jövő mérnök-utánpótlásának orientálásához a műszaki pálya felé, de emellett a tudományos alaposágú gondolkodás fontosságát is hangsúlyozza a hétköznapi élet vonatkozásában.

A JELENTKEZÉSHEZ SZÜKSÉGES ALAP- ÉS MESTERKÉPZÉSI SZAKOK

Alapképzési (Bsc) szakok esetében

- anyagmérnöki szak
- energetikai mérnöki szak
- építőmérnöki szak
- gépészmérnöki szak
- ipari termék- és formatervező mérnöki szak
- járműmérnöki szak
- mechatronikai mérnök szak
- mezőgazdasági és élelmiszeripari gépészmérnöki szak
- vegyészmérnöki szak
- villamosmérnöki szak
- fizikus szak
- vegyész szak

Mesterképzési (Msc) szakok esetében

- anyagmérnöki szak
- energetikai mérnöki szak
- épületgépészeti és eljárás-technikai gépészmérnöki szak
- gépészmérnöki szak
- gépészeti modellezés szak
- ipari terméktervező mérnöki szak
- járműmérnöki szak
- kohómérnöki szak
- mechatronikai mérnöki szak
- olaj- és gázmérnöki szak
- vegyészmérnöki szak
- villamosmérnöki szak
- fizikus szak
- vegyész szak

TETT-re készen Bátaapátiban

Folytatás az 1. oldalról

dr. Kereki Ferenc RHK Kft. ügyvezető igazgató,
Darabos Józsefné, Bátaapáti polgármester
fotók: Pach Ferenc

– Nagyon hosszú előkészítő munka vége felé közeledünk. Körülbelül két évvel ezelőtt telt meg Bátaapátiban, a Nemzeti Radioaktív Hulladék-tárolóban (NRHT), az IK-1 jelű kamra 537 vasbeton konténerrel, amelyekben összesen 4833 hordó sorakozik. Nem sokkal később elkészült az IK-2 jelű kamra technológiai kiépítése is, amelyben az új, úgynevezett kompakt hulladéksomagokat (KHCS) fogjuk elhelyezni. Az új technológia lehetőséget nyújt arra, hogy a biztonság színvonalának megőrzése mellett, költséghatékonyabban tároljuk az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. kis és közepes aktivitású radioaktív hulladékát – kezdte meg beszámolóját dr. Kereki Ferenc, a Radioaktív Hulladékokat Kezelő Kft. ügyvezető igazgatója a sajtótájékoztató során. Az új módszer szerint négy darab 200 literes fémhordó kerül egy vékony falú, merevített fémkonténerbe. A hordók és a konténer fala közötti teret pedig folyékony radioaktív hulladékkal kevert cementpéppel töltik ki a Paksi Atomerőműben, ezzel az eddigi holt teret is kihasználva. Az így előállított úgynevezett kompakt hulladéksomagok elhelyezése a kettes kamrában, öt sorban és hat oszlopban történik majd – A radioaktív hulladék-kezelés lassabb mederben folyó feladatokat foglal magában, mint más iparágak. Számunkra a legfontosabb a biztonság garantálása. Ez nem csak az atomtörvényben foglalt alapelve, hanem Társaságunk munkakultúrájának meghatározó eleme, amelyet minden dolgozónknak magáévá kell tenni. Így talán egy külső szemlélőnek soknak tűnhet ez a két év, ami előkészületekkel telt el, viszont amint készen állunk arra, hogy az új acélkonténeres tárolásnak nekilássunk, akkor biztosak lehetünk abban, hogy mindent kellő gondossággal megtettünk annak érdekében, hogy ugyanolyan színvonalon folyjék a munka a tárolóban, mint amit már megszoktak a lakosok a környezetben – húzta alá az ügyvezető igazgató. Dr. Kereki

Ferenc kiemelte, hogy az új technológia bevezetése során számos feladatot kellett megvalósítaniuk, jelenleg még az új csomagokat mozgó targonca beszerzése folyik, ez elengedhetetlen az inaktív komplex próba lefolytatásához, amelyet a hatóság előtt kell elvégezni és alapfeltétele annak, hogy bevezethessék az új technológiát.

Darabos Józsefné, Bátaapáti polgármestere mindezen folyamatok kapcsán azt hangsúlyozta, hogy számára a biztonság mellett a legfontosabb, hogy a lakosság tisztában legyen a fióktelepen zajló tevékenységekkel. Ahogy beszámolójából megtudhattuk, már akkor tárgyaltak az új technológia bevezetésének kommunikációjáról az RHK Kft.-vel, amikor még javában folyt a tárolás az első kamrában.

– Az volt a kérésünk a Társaság felé, hogy minden lehetséges módon tájékoztassuk a lakosokat, hogy mire bevezetik az új elhelyezési módszert, mindenkinek tudomása legyen róla. Azt hiszem ezt a feladatot sikeresen teljesítettük, hiszen az elmúlt két évben számtalan módon beszámoltunk erről a munkáról.

Térségi újságunkban több szakmai cikket közöltünk a megváltozó tárolási koncepcióról, illetve közmeghallgatás keretén belül is bemutattuk azt, továbbá a TETT-re Kész Nap közönsége is többször találkozhatott vele. A közvetlen lakossági fórumok mellett a tájékoztatásban kiemelkedő szerepet szán a Társulás az Ellenőrző Csoportnak is, akik már az idei évben is, hasonlóan az elmúlt évekhez, jártak a fióktelepen. A Nyílt Napok és Gyermeknapok lehetőséget nyújtottak a felnőtteknek, hogy saját szemükkel nézzék meg a második kamrát – emelte ki a polgármester. Ahogy Darabos Józsefné fogalmazott a sajtótájékoztatón: „A sok évnyi munka nem csak azt garantálja, hogy az RHK Kft. biztonságosan valósítja meg a programot, hanem azt is, hogy a TETT mindenkinek megteremtette a lehetőséget arra, hogy megismerkedjen az új technológiával.”

Zárásként dr. Kereki Ferenc hangsúlyozta: „Természetesen munkánk a tárolóban nem csak a kompakt hulladéksomagok bevezetésével kapcsolatos feladatokra korlátozódik. Folyamatosan végezzük a napi rutinfeladatnak számító karbantartási és ellenőrzési tevékenységeket. A radiológiai monitoring-hoz kapcsolódó minta előkészítési és mérési feladatok is gond nélkül zajlanak. A napi üzemeltetési feladatokkal párhuzamosan egyéb beruházási munkálatok előkészítése is folyik. Olyan feladatokról sem feledkezhetünk meg, mint az NRHT új bővítési koncepciójának a kidolgozása, az I-K1 tárolókamra nyaktagi dugó tervezése, a vízföldtani és biztonsági modellek fejlesztése, hogy csak néhányat emeljek ki a számtalan feladatunk közül.”

A tudományos tanácskozás során Lázár István, az Országos Atomenergia Hivatal Tárolólétesítmény Felügyeleti Főosztályának vezetője „Sugárzó környezetünk” címmel tartott előadást, míg Bertalan Csaba, az NRHT fióktelep-vezetője az ionizáló sugárzás alkalmazásait mutatta be. Honti Gabriella, az RHK Kft. Kommunikációs Önálló Osztályának vezetője a nemzetközi lakossági elfogadottságról beszélt a hallgatóságnak. A TETT 2018. évi tevékenységét Darabos Józsefné ismertette, illetve a Lakossági Ellenőrző Csoport munkásságáról Metzné dr. Darabos Orsolya, a csoport vezetője számolt be.

A TETT-re Kész Nap csúcspontjaként átadták a Gránit Díjat is Darabos Józsefnének, Bátaapáti polgármesterének, a TETT elnökének és Krachun Elemérnek, Mőcsény pol-

gármesterének, akik példamutató, alázatos munkájukkal járultak hozzá a TETT sikeres működéséhez.

Honti Gabriella a rendezvény során kiemelte, hogy nagyon fontos megragadni azokat a lehetőségeket, amikor személyesen is alkalma nyílik a Társaságnak és a Társulásnak, hogy a lakosokkal találkozzon. – Hiszem, hogy semmi nem helyettesítheti azokat az interakciókat, amikor szemtől szemben alakíthatunk ki párbeszédet az érdeklődőkkel. Hatványozottan igaz ez, ha a radioaktív hulladék-kezelés témaköréről beszélünk. Olyan széleskörű témákat foglal magában, amelyekre ismerete újabb és újabb kérdéseket vet fel a laikusokban, és amelyekre képesek vagyunk megadni a megnyugtató válaszokat – húzta alá az osztályvezető.

A Kiegészítő Kazetták Átmeneti Tárolójában tervezett munkálatok a nyár folyamán:

- Májusban megkezdődtek a tároló öregedéskézelési vizsgálatai, amelyeket egész nyáron folytatnak a szakemberek.
- Júniusban 90 darab kiegészítő üzemanyag-kazetta átszállítását kezdik meg a 3. blokkról.
- Júniusban lezajlanak a tűz-, Munka-, Sugár- és környezetvédelmi ellenőrzések.
- Júniusban a nukleáris biztosítéki ellenőrzések (safeguards) mellett elasztomer tömítés és korróziós mintaszelvény ellenőrzések is lesznek.
- Júliustól augusztusig megtörténik a tároló gépész és villamos karbantartása.
- Augusztus folyamán emelő berendezés teherpróba, karbantartás, fővizsgálat van tervben.

Együttműködési megállapodás a TEIT és a Paksi Atomerőmű között

Együttműködési megállapodást írt alá az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. és a Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás (TEIT) tagtelepüléseinek polgármesterei május 28-án, az Erzsébet Nagy Szállóban.

Az ülésen több napirendi pont is szerepelt, köztük a tíz évvel ezelőtti együttműködési megállapodás megújítása, amely vonatkozik arra a három településre – Dunapataj, Györköny és Madocsa – akik május 1-jével teljes jogú tagjai lettek a társulásnak. Tavaly év végén járt le a tízéves keretszerződés, amelyet a TEIT-tel kötött az atomerőmű. A megállapodást ünnepélyes keretek között újították meg, amely négy évre szól, a támogatási szerződés pedig egy évre, amelyet minden évben megújítanak.

Gáncs István TEIT alelnök, dr. Bálint József TEIT elnök,
dr. Kovács Antal MVM Paksi Atomerőmű Zrt. kommunikációs igazgató
fotó: Pach Ferenc

KALOCSA

PAKS

GÉDERLAK

TENGELIC

GYÖRKÖNY

MADOCSA

USZÓD

DUNASZENTBENEDEK

GERJEN

ORDAS

FOKTÓ

DUNASZENTGYÖRGY

DUNAPATAJ

FADD

BÁTYA

PUSZTAHENCSE

Impresszum:

A Társadalmi Ellenőrző, Információs és Településfejlesztési Társulás lapja

6300 Kalocsa, Szent István út 35.

titkarsag@kalocsa.hu

Felelős kiadó: dr. Bálint József TEIT elnök

Készült: Kerényi nyomda, Szekszárd

Megjelenik: kéthavonta Pakson és környékén 23 000 példányban